

**23.01. 11 гр. «Виконання збиральних робіт на комбайнах» Урок 19-20 Тема
“Показники якості роботи зернозбиральних комбайнів”**

Основними показниками якості роботи зернозбиральних комбайнів є загальні втрати зерна за молотаркою та чистота зерна в бункері.

Втрати зерна за обмолоту й сепарації розділяють на прямі, або неповоротні, і непрямі. До першого належить зерно, загублене тим або іншим шляхом, яке неможливо зібрати, до других — зерно, що втратило посівні, продуктивні або хлібопекарські якості. За збирання й післязбиральної обробки зерно піддається механічній дії, внаслідок чого воно травмується. Механічні пошкодження (макро- і мікропошкодження) негативно позначаються як на насіннєвому, так і на продовольчому зерні.

До макропошкоджень належать дроблені, сплюснені й здавлені зерна. До мікропошкоджень — зерна з пошкодженими зародком, оболонкою й ендоспермом, а також із прихованими внутрішніми дефектами — вм'ятинами, забитими місцями, тріщинами.

Зерен із макропошкодженнями зазвичай небагато. Кількість же зерен із мікропошкодженнями іноді досягає 50–80% і більше, що різко знижує посівні, товарні, хлібопекарські й інші якості зерна. За сівби травмованим насінням з 1 га недобирають 0,5 т жита, 0,3 т — ярого ячменю, 0,2 —

пшениці ярої, 0,6 — вівса, 0,8 т — кукурудзи. З тим кожні 10% травмованих насінин як майбутній посівний матеріал знижують урожайність у середньому на 0,1 т/га.

Травмування зерна за обмолочування, сепарації й транспортування залежить від багатьох чинників. До них належать: фізико-механічні властивості маси, що обмолочується; параметри й особливості конструкції молотильно-сепарувальних пристроїв (МСП) комбайнів; технологічні регулювання й режим роботи основних механізмів комбайна, особливо МСП, технічний стан деталей тощо.

Молотильно-сепарувальний пристрій є основним робочим органом молотарки зернозбирального комбайна. Від якості його роботи залежить виконання технологічного процесу й інших робочих органів молотарки.

За результатами досліджень, проведених в ННЦ «ІМЕСГ», встановлено, що основна частка травмування зернового матеріалу (до 60–70%) припадає на МСП.

Залежно від конструкційних особливостей МСП сучасні зернозбиральні комбайни поділяють на три основні типи: комбайни з класичною схемою МСП, комбайни роторного та комбінованого типів.

<https://agro-business.com.ua/agro/mekhanizatsiia-apk/item/21611-zas-tosuvannia-zernozbyralnykh-kombainiv.html>